

Wat we geleerd hebben over hoogbegaafde kinderen

(30 jaar onderzoek- 6000 kinderen)

Bron: <http://www.gifteddevelopment.com/articles/what-we-have-learned-about-gifted-children>

Auteur: [Linda Silverman](#)

30th Anniversary: 1979 - 2009

Het centrum: 'The Gifted Development Center' doet onderzoek sinds juni 1979. Ze hebben meer dan 6000 begaafde kinderen in 30 jaar tijd onderzocht. Door al hun aandacht te richten op hoogbegaafde kinderen hebben ze een behoorlijke hoeveelheid kennis over hoogbegaafdheid verzameld. IN 1994-1995 heeft een team van onderzoekers alle statistische data geanalyseerd (Drs. Frank Falk and Nancy Miller of the University of Akron, and Dr. Karen Rogers of the University of St. Thomas.)

De resultaten van 30 jaar onderzoek naar hoogbegaafde kinderen:

1. Ouders zijn zeer goed in het identificeren van begaafdheid bij hun kinderen. 84% van 1000 kinderen wiens ouders vonden dat ze $\frac{3}{4}$ van de kenmerken van hoogbegaafdheid hadden (Characteristics of Giftedness Scale) testten hoogbegaafd. Meer dan 95% testte begaafdheid op minstens 1 gebied, maar waren asynchroon in hun ontwikkeling en hun zwakke punten drukten de totale IQ score.
2. Begaafdheid kan opgemerkt worden in de eerste 3 jaren van snelle ontwikkeling via mijlpalen in de ontwikkeling. Deze mijlpalen moeten opgetekend worden en serieus genomen als teken van begaafdheid. Vroege erkenning van gevorderde ontwikkeling is even belangrijk als vroege erkenning van andere talenten. Vroege interventie helpt optimale ontwikkeling in alle kinderen. Waar ouders begaafde kinderen niet herkennen, kunnen leerkrachten dit ook over het hoofd zien.
3. Rita Dickinson (1970) ontdekte dat de helft van alle kinderen met een IQ boven 132 die werden doorverwezen voor gedragsproblemen niet als begaafd door ouders of leerkrachten werden gezien. De ondersteuning van ouders is essentieel voor de emotionele groei en prestaties.
4. Kinderen en volwassenen kunnen op elke leeftijd onderzocht worden. De ideale leeftijd voor testen is tussen 5 en 8 jaar oud. Tegen de tijd dat begaafde kinderen 9 jaar oud zijn, kunnen zeer hoogbegaafde kinderen het meetplafond van de test halen en hoogbegaafde meisjes hebben soms geleerd om hun begaafdheid te maskeren. Tenzij deze meisjes heel zeker zijn dat ze het juist hebben, zullen ze liever niet willen 'gokken' of antwoorden in onzekerheid, wat hun testscores drukt.
5. Broers en zussen scoren meestal binnen 5-10 punten op een IQ test (wanneer 1 hoogbegaafd is getest) Ouders scoren vaak binnen 10 punten, vergeleken met hun

kinderen. Bij een studie van 148 koppels (siblings) scoorde 1/3 met niet meer dan 5 punten verschil, 3/5 niet meer dan 10 punten verschil, en bijna $\frac{3}{4}$ met niet meer dan 13 punten verschil. Wanneer 1 kind in het gezin hoogbegaafd is, is de kans groot dat alle leden in het gezin hoogbegaafd zijn.

6. 'Tweede kinderen' worden minder snel als hoogbegaafd erkend dan oudste kinderen die enig kind zijn. Ze hebben vaak tegengestelde interesses in vergelijking met hun oudere broer of zus en zijn minder geneigd interesse te hebben in prestaties.

7. IQ tests in de kinderleeftijd laat heel duidelijk gelijkheid zien in intelligentie tussen jongens en meisjes, hoewel ouders vaker hun zoon aanmelden voor IQ onderzoek dan hun dochter.

8. Begaafde meisjes en jongens (als groep) hebben andere manieren om met problemen om te gaan en hebben ook andere problemen. Begaafde meisjes verstoppert hun kwaliteiten en leren op te gaan in de massa. Op de basisschool stoppen ze hun mentale energie vaak in het tot stand brengen van sociale relaties in de onderbouw van de middelbare school worden ze vaker gewaardeerd om hun sociale vaardigheden dan om hun intelligentie.

9. Begaafde jongens zijn gemakkelijker te ontdekken, maar worden vaak 'jong' gevonden. Soms worden deze jongens op school 'tegengehouden (doubleren, niet versnellen)' wanneer ze er niet in slagen relaties aan te gaan met leeftijdsgenootjes met wie ze geen gezamenlijke interesses hebben.

10. Begaafde kinderen ontwikkelen zich asynchroon. Hun ontwikkeling loopt niet gelijk op alle ontwikkelingsdomeinen. Ze ontwikkelen zich niet gelijk vergeleken met leeftijdsgenoten en met leeftijdgebonden verwachtingen van school. Ze hebben intense emoties en zijn zich sterk bewust van problemen in de wereld en om zich heen. Ze hebben soms nog geen voldoende levenservaring of vaardigheden om met dit bewustzijn om te gaan. Ze zijn kwetsbaar in een omgeving die hen niet erkent en hun eigenheid niet respecteert.

11. Creatieve kinderen, kinderen uit minderheden, kinderen met een talent voor wiskunde, kinderen met aandachtsproblemen, zeer hoogbegaafde kinderen, kinderen met een leerprobleem en kinderen die onderpresteren zijn vaak kinderen met een visuele leerstijl. Zij profiteren van een andere manier van lesgeven/andere invalshoeken om te leren.

12. Kinderen die visueel leren, gebruiken bij het denken en leren veel 'plaatjes/beelden' of andere sensorische informatie zoals (aan)voelen, terwijl kinderen met een meer auditieve leerstijl meer in woorden denken. Traditionele lesmethoden sluiten beter aan bij de auditieve leerstijl. Op [Visual-Spatial Resource](#) staat informatie over het ondersteunen van visuele denkers.

13. Hoogbegaafde kinderen passen zich sociaal beter aan in klassen met andere hoogbegaafde kinderen. Hoe begaafder het kind, hoe meer kans op een laag sociaal zelfbeeld in een klas met reguliere kinderen. Het sociale zelfbeeld wordt sterker wanneer kinderen geplaatst worden tussen andere hoogbegaafde kinderen.

14. Perfectionisme, hooggevoeligheid en intensiteit zijn persoonlijkheidskenmerken die geassocieerd zijn met hoogbegaafdheid. Dit komt voort uit de complexiteit van de cognitieve en emotionele ontwikkeling. Volgens Dabrowski's theorie zijn deze eigenschappen die

gerelateerd zijn aan overexcitabilities, een indicatie voor het bereiken van een hoog niveau van moreel denken als volwassene. Hoe intelligenter het kind, hoe eerder en dieper de zorgen over morele kwesties (van de wereld). Om deze hoge morele waarden te ontwikkelen, heeft het kind een warme steunende omgeving nodig.

15. Ongeveer 60% van de hoogbegaafde kinderen is introvert, vergeleken met 30% in de reguliere bevolking. Ongeveer 75% van de zeer hoogbegaafde kinderen (145+) zijn introvert. Introversie correleert met: introspectie, reflectie, het vermogen tot agressie inhibitie, sensorische gevoeligheid, morele ontwikkeling, hoge schoolprestaties, leiderschap op academisch niveau en kunst en een 'rustige' ontwikkeling in de volwassenheid. Deze eigenschappen worden echter bij het opvoeden van introverte kinderen regelmatig 'gecorrigeerd' door goedbedoelende volwassenen.

16. Matig, gemiddeld, ... en zeer hoogbegaafde kinderen (IQ 120, 130, 145+,160+) verschillen even sterk van elkaar als gemiddelde kinderen met zwakbegaafde kinderen. Maar deze verschillen worden zelden (h)erkend.

17. Er zijn veel meer 'zeer hoogbegaafde kinderen' in de populatie dan men zich realiseert.

18. Veel casussen van onderpresterende kinderen zijn gelinkt aan chronische oorontstekingen in de vroege ontwikkeling van het kind, met blijvende schade aan auditieve informatieverwerking en aandachtsproblemen. Spelling, rekenen, schrijven en memoriseren, aandacht en motivatie voor schriftelijk werk gaan dan vaak moeizaam.

19. Hoogbegaafde kinderen kunnen leerproblemen hebben. Meestal worden deze niet ontdekt voor het testen van het IQ. Voorbeelden van leerproblemen: centraal auditieve verwerkingsstoornis (CAPD), problemen met visuele informatieverwerking, problemen met sensorische informatieverwerking, stoornis in ruimtelijke oriëntatie, dyslexie, aandachtsproblemen, ...

20. Begaafdheid maskeert leerproblemen en de leerproblemen maskeren de hoge intelligentie (op tests) Sterk abstract redeneren zorgt ervoor dat kinderen hun moeilijkheden gedeeltelijk kunnen compenseren, zodat ze moeilijker op te sporen zijn. De mogelijkheid tot compenseren vergt echter meer energie, motivatie, en vermindert bij stress of vermoeidheid.

21. Hoogbegaafde kinderen met leerproblemen of hoogbegaafde kinderen die visueel denken hebben meestal minstens een ouder met hetzelfde leerpatroon. Deze kinderen lijken met het ouder worden vaak 'slimmer' te worden en worden vaak succesvolle volwassenen.

22. Problemen bij de geboorte (zoals een lange bevalling, te grote hoofdjes, het gekregen hebben van meer dan 4 uur weeën -opwekkende middelen, spoedkeizersneden, navelstreng rond hoofdje of ander lichaamsdeel, zuurstofgebrek bij de geboorte) kan leiden tot problemen bij sensorische informatieverwerking.

23. Ouders, leerkrachten en kinderartsen kunnen extra alert zijn dat de kritische periode voor het optimaliseren van sensomotorische integratie 0-7 jaar is. Wanneer er een achterstand is in grove of fijne motoriek, zou er onmiddellijk fysiotherapie gestart moeten worden, in plaats van te wachten tot het kind er overheen groeit.

24. Hoogbegaafdheid is geen elitair probleem. Het doorbreekt sociale, economische en

etnische groepen en minderheden. In elke cultuur zijn er kinderen met een voorlijke ontwikkeling en sterke kwaliteiten in abstract redeneren (Dickinson, 1970).

25. Hoe minder een educatief programma is toegespitst op (de intelligentie van) de doelgroep (zwak- normaal- hoogbegaafd), hoe minder effectief ze zullen zijn. De 3% intelligentste en 3% minst intelligente kinderen hebben een atypische ontwikkeling en hebben een ander soort instructie nodig.

26. Kinderen in de 10% meest intelligente en 10% minst intelligente kinderen zijn statistisch niet verschillend van kinderen in de 15% meest en minst intelligente kinderen, en het is niet aan te raden om hen een aparte behandeling te geven.

27. Aparte programma's met kinderen van verschillende leeftijd (zelfde niveau) en versnelling in leerlijn wordt in het onderwijs voor hoogbegaafde kinderen populairder.

References

Carson, D. & Roid, G. (2004). Acceptable use of the Stanford-Binet Form L-M: Guidelines for the professional use of the Stanford-Binet Intelligence Scale, Third Edition (Form L-M). Itasca, IL: Riverside Publishing. Dickinson, R. M. (1970). Caring for the gifted. North Quincy, MA: Christopher. Gilman, B. J. (2008a). Academic advocacy for gifted children: A parent's complete guide. (Formerly Empowering gifted minds: Educational advocacy that works.). Scottsdale, AZ: Great Potential Press. Gilman, B. J. (2008b). Challenging highly gifted learners. Waco, TX: Prufrock Press. Gross, U.M. (2004). Exceptionally gifted children. (2nd Ed.). London: Routledge Falmer. [First edition, 1993] Hollingworth, L. S. (1942). Children above 180 IQ Stanford-Binet: Origin and development. Yonkers- on-Hudson, NY: World Book. Rogers, K. B., & Silverman, L. K. (1997, November 7). Personal, medical, social and psychological factors in 160+ IQ children. National Association for Gifted Children 44th Annual Convention, Little Rock, AK. [Summary of data available on-line at www.gifteddevelopment.com.] Silverman, L. K. (2002). Upside-Down Brilliance: The Visual-Spatial Learner. Denver: DeLeon. Zigler, E., & Farber, E. A. (1985). Commonalities between the intellectual extremes: Giftedness and mental retardation. In F. D. Horowitz & M. O'Brien (Eds.), The gifted and the talented: Developmental perspectives (pp. 387-408). Washington, DC: American Psychological Association.